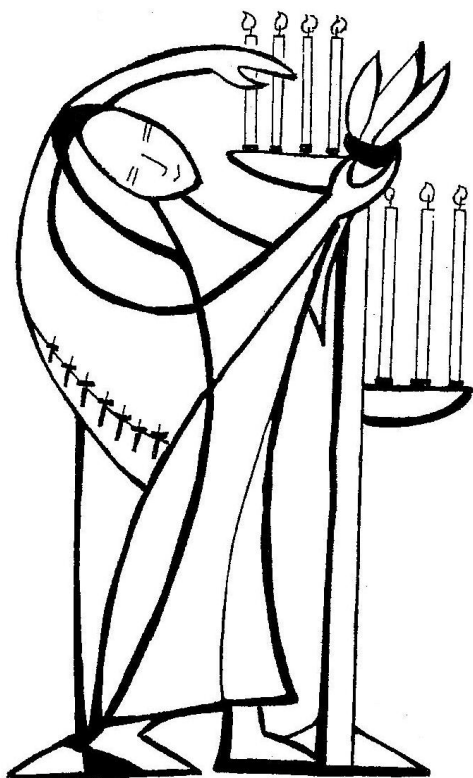

**VIERING VAN DE
TWEDE ZONDAG
VAN DE ADVENT.**

‘Vul de dalen, effen heuvels en bergen.
Maak van hult en bult een weidse vlakte,
van grillig massief een lieflijke vallei.’
(Jesaja 40)

VOORAF

Orgel

Lied. Lobt Gott ihr Christen *Hermann Stern*

Stilte

INTREDE.

Lied. *Nu daagt het in het oosten; c 1-2-3
J.Riemans/Vulpius/J. Verhulst*

WELKOM.

*De hoop
is niet te geloven,*

*het gaat je te boven
dat ze bestaat,
dat niets haar kan doven
en niets haar verslaat*

*haar kwijnende lichtje
door stormen geplaagd,
haar lieve gezichtje
door slagen geschaad*

*zal steeds weer beginnen
hoe hoog ook het puin,
de grond weer ontginnen
hoe wild ook de tuin . . .*

Advent: verwachting, toekomst, hoop. -

*Welkom u allen vanavond hier
in Gods naam.*

Lied. *Nu daagt het in het oosten; c 1*

SCHULD BEKENNEN.

Even weg uit alle rumoer,
even rust na al het haasten;

even stil bij zoveel krakeel.
even mezelf geen geweld aandoen.

Even niet me laten gelden,
even niet er tegen aan;

even weg uit het vlakke,
even onder in het diepe. -

Wie ben ik eigenlijk;
wie voor anderen ?

Hoe ben ik bedoeld;
wat heb ik er van gemaakt ?

**A.: VERGEVEN WIJ ELKAAR EN
GOD EN GOED ONS ALLEN.**

BEZINNING.

Lied en gedachte

Lied. Even rust in het rumoer. *t.: M. Zagers*
De haast is uit de straat verdwenen, *m.: W. Vogel*
mensen nemen tijd voor elkaar -
kerst is in het jaar.

*Rust is de bron
van nieuw idee, bezielde actie.*

A.: Even rust in het kabaal.
De stilte waart rondom de huizen,
mensen schuiven dicht naar elkaar -
kerst is in het jaar.

*Eerbied is de ziel
van alle zorg en liefde.*

A.: Even rust als niets meer hoeft.
Niets méér te willen en te wensen:
zie de mensen thuis bij elkaar -
kerst is in het jaar.

*Stilte is de grondtoon
van elk lied, elke melodie.*

A.: Even rust in het rumoer.
De haast is uit de straat verdwenen,
mensen nemen tijd voor elkaar -
kerst is in het jaar.

GEBED.

Als niet door U de ogen geopend
ziet geen mens waar het heen moet.

Als niet door U begeesterd
beseft geen mens wat hem bezielt.

Als niet door U aangesproken
weet geen mens wat hem te doen staat.

Als niet diep van U vervuld
gelooft geen mens dat leven liefde is.

Dat we in U mogen geloven,
volkomen op U vertrouwen.

AMEN.

Kort orgel

EERSTE LEZING.

Jesaja 40,1-5.9-11

Jesaja, profeet van het vertrouwen.

Troost mijn volk, spreek het moed in.
Roep het toe dat alle feilen, al het falen
is vergeven en vergeten.
Het heeft zijn straf wel gehad.

Hoor, hoe er geroepen wordt:
maak een pad in de steppe
voor wie God en Goed is;
baan een weg door de woestijn.
Vul de dalen, effen heuvels en bergen.
Maak van hult en bult een weidse vlakke,
van grillig massief een lieflijke vallei.

God blijft niet langer uit en
al wie leeft zal getuigen: zie je wel,
Hij houdt zich aan zijn woord.

Ga de berg op en word vreugdebode;
doe je mond open en breng goed nieuws.
Verkondig al wie horen wil: Hij is in aantocht,
trek je aan Hem op, put kracht uit Hem.
Want alle goeds komt met Hem mee;
een en al genade gaat voor hem uit.

Als een herder
tussen de schapen zal hij zijn;
als een die hoedt met zachte hand.
Hij neemt ze in zijn armen;
drukt ze tegen zich aan.

Lied.

t.: M. Zagers/m.: W. Vogel

A.: Er is licht, er is donker en het is goed.

K.: Licht om al wat groeit en bloeit
van harte te bewonderen,
donker om de sterren
aan de hemel te zien flonkeren.

A.: Er is licht, er is donker - zo is het goed.

A.: Er is zomer en winter en het is goed.

K.: Zomer om te reizen zonder
zorgen heel de wereld rond,
winter om te rusten met de
aarde die op adem komt.

A.: Er is zomer en winter - zo is het goed.

HET EVANGELIE.

Marcus 1,1-8

Zoals geschreven staat bij de profeet Jesaja.

*'Ik zend mijn bode uit
om voor u een weg te banen.
Hij is als de stem van iemand,
die roept in de woestijn:
Bereid de weg van de Heer,
maakzijn paden recht -*

zó trad Johannes op in de woestijn en preekte hij een
doopsel van bekering tot vergeving van de zonden.
Heel Judea en Jeruzalem liepen uit en lieten zich door
hem dopen in de Jordaan, terwijl zij beleden wat ze
misdeden.

Johannes droeg een kameelharen kleed en had een leren riem om; hij leefde van sprinkhanen en wilde honing. Hij preekte: 'Na mij komt die sterker is dan ik; en ik ben niet eens waardig me voor hem te bukken en zijn sandalen uit te doen. Ik doop met water; hij zal dopen met de heilige Geest.'

A.: Er is spreken en zwijgen, zo is het goed

K.: Spreken om te zingen
van het goede dat de aarde geeft,
zwijgen om te horen wat geheimvol
in ons mensen leeft.

A.: Er is spreken en zwijgen - zo is het goed.

MEDITATIE.

*'Kracht die scheppend elke dag doorstraalt,
mijn duisternis in licht vertaalt, -
met welke naam zijt Gij te noemen ?*

*Schepper in woord en teken
in plant en dier gezien, in elk gebaar waarin
mensen mens zijn voor elkaar, -
met welke naam zijt Gij te noemen ?*

*Geest verankerd in de grond van mijn bestaan,
doorlicht mijn weg om met U mee,
naar U op te gaan -
al ken ik U niet bij Uw eigen naam.*

*Één ding is mij duidelijk:
er is een verlangen in de mensen geplant
waardoor zij hun hele leven, soms bijna onbewust,
blijven zoeken naar het goddelijke.'*

Profeten zijn geen waarzeggers of orakels.
Het zijn realisten, maar geen platvloerse.
In tijden van ellende spreken ze bemoedigend,
roepen op bij tijt en ontijt de hoop niet op te geven.
In tijden van welvaart en voorspoed hekelen ze
de dreigende zelfgenoegzaamheid en wijzen ze
op de mensen die niet kunnen meegenieten en
het - in sprekend Brabants - 'moeten besnieten'.
In tijden dat er met de handen gevouwen en
de ogen dicht samen gebeden, gezongen wordt
en gelovigen gaan denken daarmee 'hun plicht te
hebben vervuld', schreeuwen ze van de daken
dat God walgt van al die woorden, vroomheid en
liedjes, omdat hij allereerst gerechtigheid wil.
Maar komen de mensen niet meer samen,
worden seizoenen en feestdagen onder de voet
gelopen, omdat iedereen het over-druk heeft
met zaken en vermaken, - dan dringen zij aan
op inkeer, stilte zoeken, rustdag houden en
ergens samenkomen voor Gods aanschijn.
Profeten zijn bezielde mensen met een charisma,
zoals er onder ons mensen zijn van wie we zeggen
dat ze - wie weet hoe en waarom en zonder
dat ze daar prat op gaan - respect afdwingen,
ontzag inboezemen, vertrouwen wekken.

Ze zijn zo'n beetje het tegendeel van moderne managers, die, de goede niet te na gesproken - resultaatgericht, 'regelmatig', succesbelust zijn. Profeten, mensen met een charisma zullen zich daarop nooit als op hún talent of bezit beroepen. Het is hun gegeven, ter beschikking gesteld en daarom zeggen ze niet 'ik zeg' maar 'Gód zegt'.

De Advent - voor velen nu een vreemd woord - laat van oudsher de oude profeten aan het woord zoals vandaag de profeet Jesaja, die de joodse gedeporteerden met sprekende beelden oproept om terug te gaan naar huis: neem de schop ter hand en ruim alles wat de weg verspert.

'Vul de dalen, effen heuvels en bergen.

*Maak van hult en bult een weidse vlakte,
van het grillig massief een lieflijke vallei.'*

Dit waren in Jesaja's tijd aansprekende beelden om de hindernissen die genomen moesten worden aan te duiden en het volk daarmee aan te spreken op hun durf en doorzettingsvermogen.

Ook in onze tijd is het nog lang als een zegen gezien dat smalle hobbelige karsporen keiwegen en later brede asfaltwegen werden, -

dat kronkelige stroompjes en beekjes tot rechte waterwegen werden gekanaliseerd, - dat regenwater geen overlast bezorgde en via het riool geruisloos uit de stad werd afgevoerd.

Er heerste een soort oppervlakkig rechtlijnig nut-denken, dat zich niet alleen in wegen, landschap en 's rijks waterstaat' manifesteerde, maar ook in de beleving van de tijd: alle dagen werden eender en staan nu als becijferde data op kalender en in agenda, geëgaliseerd en wel;

alle uren - of het nu morgen, middag of avond is - zijn hetzelfde, duren zestig minuten en staan digitaal in kille cijfers in onze planningsschema's.

De komende week heet niet meer 'eerste week van december' of 'tweede week van de advent', maar zo vlak en plat als maar kan 'week 49'.

De ervaring van mensen is afgeplat en zowat gereduceerd tot wat zij verstandelijk kunnen beredeneren en benoemen; de intuïtie, dat wat hen - vaak niet te verwoorden - in het hart is gegrift doet en telt niet mee, alsof 't niet bestaat.

Maar zo goed als Jesaja de mensen van toen aanmoedigde met beelden van 'maak vlak en effen', zo mogen wij het in onze tijd als een teken van ommekeer zien, dat we tegen alle gehaast bulten en versmallingen in de straat leggen, - dat we omwille van flora en fauna, van de aarde en 'onze aard', beken hun loop teruggeven, - dat hemelwater niet in het riool belandt, maar de grond, onze grond onder de voet, voor droge dorst mag behoeden en beek en vijver vullen.

'Oppervlakte-tekenen' die wellicht bode en voorbode zijn van een nieuwe tijd die aanbreekt, van een nieuwe geest die gaat waaien en die als een lentebries mensen naar hart en ziel verfrist.

*'Het verdwijnen van ieder besef van Gods aanwezigheid heeft een gevaarlijke leegte veroorzaakt . . .
Het gevoel van ongeborgenheid is toegenomen en er is geprobeerd de leegte te vullen met
'de religie van het succes.'
Tevergeefs; 't moet anders.'* (Metz)

Kort orgelna spel

ADVENT

A.: RORATE CAELI Dauwt Hemelen
DESUPER ET NUBES uit den hoge, laat als regen
PLUANT JUSTUM. de Gerechte neerdalen.

Consolamini, consolamini Zij getroost
popule meus, cito veniet mijn volk.
salus tua. Uw heil komt.
Quare moerore consumeris Waarom treuren
quia innovavit te dolor ? weer bedroefd ?
Salvabo te, noli timere. Ik help;
Ego enim sum Dominus wees niet bang.
Deus tuus; Ik ben immers
Sanctus Israel Uw God
redemptor tuus. en redder.

A.: RORATE CAELI
DESUPER ET NUBES
PLUANT JUSTUM.

Tweede kaars ontstoken

Geloof is als een warm nest,
liefde als een vlamvend vuur.
Hoop is als een kind met
helle ogen van verwachting, -
als een kaars ontstoken in het duister,
kwetsbaar fladderend in de wind.

A.: RORATE CAELI
DESUPER ET NUBES
PLUANT JUSTUM.

ONDERBREKING. Brood en beker
Collecte
Orgelna spel

AAN TAFEL Lied

K.: Een stem die ons roept *t.: P. Verhoeven*
boven alles uit. *m.: W. Vogel*
Een hand die ons leidt
door alles heen.
Een woord dat ons vraagt -
telkens weer.
Een einder die ons trekt
alle tijd ons toegemeten.

**A.: Een glimp van U in het brood gebroken,
het leven gedeeld;
in de beker gedronken,
ons dagelijks lief en leed.**

K.: Een stem die ons roept
boven alles uit.

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek zijn, pijn hebben;
tobben, in het ongewisse verkeren.*

*Bid voor die, waar ter wereld ook,
het leven verliezen door honger en geweld,
omkomen door de grillen van de natuur.*

*Gedenk hen die ons van nabij zijn ontvallen.
Met eerbied noemen wij:*

Lied.

t.: M. Zagers/m.: W. Vogel

K.: Gezegend de mens die gestreden heeft,
hij heeft het Leven gevonden.

A.: **Gezegend de mens die gestreden heeft,
hij heeft het Leven gevonden.**

K.: Het zaad in de aarde gestorven, leeft.
Gezegend de mens die gestreden heeft
geleefd op hoop van zegen
voor echt en recht allerwegen.

K.: Gezegend de mens die gestreden heeft,
hij heeft het Leven gevonden.

A.: **Gezegend de mens die gestreden heeft,
hij heeft het Leven gevonden.**

GEBED AAN TAFEL

*Wanneer zoals nu
het leven verstilt,
geen blad ritselt,
geen vogel vrijuit zingt;
wanneer alle leven in zichzelf keert
en stil ingetogen rust -
dan verlang ik ernaar mijn oor
te luisteren te leggen bij U
die in mij spreekt.*

A.: **Al wie eten van dit brood,
het breken en delen met de ander,
zij houden de heer in leven onder ons;
zij zijn hem trouw tot alles is volbracht.**

*Wanneer zoals nu
de nachten lengen,
de dagen korten;
wanneer zon en licht verliezen
en kou en duisternis winnen -
dan hoop ik veilig
te kunnen schuilen bij U
die mij draagt door alles heen.*

A.: **Al wie eten van dit brood,
het breken en delen met de ander,
zij houden de heer in leven onder ons;
zij zijn hem trouw tot alles is volbracht.**

*Wanneer zoals nu
wij bij elkaar onderdak zoeken
ergens thuis willen zijn;
wanneer wij ons warmen aan elkaar
en dromen en zingen
van een kind, van licht en vrede -
dan is het alsof ik Jezus,
U een zoon, ons een allernaaste,
wel noemen moet.*

**A.: Al wie eten van dit brood,
het breken en delen met de ander,
zij houden de heer in leven onder ons;
zij zijn hem trouw tot alles is volbracht.**

*Als een kind op zijn moeder
vertrouwde hij op U
en ging voor de mensen
zonder voorbehoud.*

*In al wat hij zag
bespeurde hij Uw hand,
voelde Uw adem in al wat bestaat,
in klacht en lach Uw medeleven.*

*Door kwade naam en laster heen
keek hij mensen
tot in het hart van goede wil
en deelde met hen
brood en beker, zichzelf helemaal.*

*De laatste avond van zijn leven
brak hij het brood en at het
met die bij hem waren.*

*Hij droeg zijn beker over aan allen
die hem drinken willen en maakte
met hen een bindende afspraak:*

*te zijn die hij is geweest,
te doen wat hij heeft gedaan
voor God en mens,
voor de minsten het meest.
Hij bad.*

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

*Je hand geen vuist
je vingers geen grijpers
je voeten geen sluipers
je mond geen vuilbak.
Kom tot jezelf
en leef naar elkaar.*

Lied.

*Verheft uw hart wees welgemoed; 1c
H. Oosterhuis/Jan Vermulst*

*Je lach nodigt uit
je woord bemoedigt
je zwijgen spreekt
je hart is van goud.
Kom tot jezelf
en ben zoals bedoeld.*

Lied.

Verheft uw hart wees welgemoed; 1c

*Je schouder een steun
je groet een welkom
je wens een belofte
je geweten je gids.
Kom tot jezelf
en spoor met God en Goed.*

Lied.

Verheft uw hart wees welgemoed; 1c

ZEGENWENS.

GUN U DEZE DAGEN
TIJD OM TE AARDEN
TIJD VOOR ELKAAR.
TIJD VAN VERTROUWEN
IN DIE GOD EN GOED IS
EN ONS ZEGENEN MAG
IN DE NAAM VAN DE VADER
DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST.

AMEN.

ORGELSPEL